

OSTYDŃAĆ (14) *vb pf*

o jasne.

inf ostydnąć (2). ◇ *fut 3 sg* ostydnie (6). ◇ *3 pl* ostydną (1). ◇ *praet 3 sg f* ostydła (2). ◇ *imp 3 sg* niech, niechâj ostydnie (2). ◇ *con 3 sg m* by ostydnął (1). ◇ [*3 pl subst* by ostydły.]

Sł stp notuje, Cn: ostygnąć s.v. ostygły, Linde XVII(XVIII) oraz XVIII w.: ostygnąć.

Stać się zimniejszym, przestygnąć, zletnieć, wyziębnąć; refrigescere Mącz, Cn (14) : warzyć tho w wodzie z ięczmieniem/ pothym tę wodę odczedzić á nakłać wnię kwiecia thego ziela/ á przykrywŷy dobrze iżby para niewychodziła á dać tak oŷtydnąć FalZioł I 154b, V 71, 72; potym ón proch wŷyŷ/ á wespółk zmiészay/ themuż dawŷy oŷtydnąć ná rány przywijay. SienLek 162v; nátlucz Bobku z Imbiérem á zmiészay go z Winem/ álbo s piwem/ wzwarzze go dobrze/ á gdy oŷtydnie/ dáy go kóniowi wypić SienLek 173; Z niemocnemi kóniemi nie ieżdż głęboko do wody/ tylko do brzuchá iżby oŷtydnął około brzuchá SienLek 187, 69; Oczko 33; [Insza to rzecz z ciebie wyszła, A potrawa już ostydła. DramStp I 614; Przynieŷz ie/ poki ciepłe/ kiedy by oŷtydły/ kiedy by oŷtydły [!]/ tedy fmatzne niebiły Breng fih [lege: fie]/ weil fie warm fein/ wenⁿ fie lang ftehen fo wern fie níŷhten effe. Wokabul 1539 H5v].

Zwrot: »z nienagła ostydnąć« (1): niech thák wespół wré/ áż czwarta część wywré/ wými potym niech z nienagła oŷtydnie/ á thego winá day pić trunczek chorému SienLek 141.

Przen: Ochłonać, wygasnąć, zobojętnieć (5) : A prze rozmnożenie nieprawości oziębnie (marg) oŷtydnié [!] (-) miłość wielá ich MurzNT Matth 24/12; Non refrixit amor, Yefzche fie miłość nie przyadła/ Nie oŷtydła. Mącz 137a; WujJudConf 137v; miłość ktora nigdy nie oŷtydnie. LatHar 597; [Prawdác ieft; że dziś pólpolicie oŷtydła Miłość/ ku Pánu Bogu y Bliźniemu HerbOdpow Bbv].

Szereg: »ostydnąć albo się upokoić« (1): zápaleni tą chuciá á myllá burzliwą ku flawie im [przodkom] rowney/ dufáiąc tákieyże fortunie/ nie drzewiey oŷtydnie álbo fie vpokoi ná pierfiách/ áż fnimi porowna w vczyńkách zacnych. BielKron 333v.

Synonimy: ochłodnąć, oziębnąć.

Formacje współrdzene cf STYDŃAĆ.

Cf OSTYDŁY, [OSTYDNIENIE]